

Snabel- Posten

Nummer 5 2008
Pris 25 kronor

INTERVJU MED
ERIC GADD

**K
A
N
E
L**



BULLENS DAG

**STORT
BULLTEST**

PELLE SVARSLÖS

KID DOWN



På väg!

Följ med på vår resa!

För visst vill du veta vad som kommer att hända? Och visst vill du väl också veta hur långt vi kan nå?

Förra hösten när vi påbörjade vår andra resa (den första resan påbörjades 2005) visste vi inte var vi skulle hamna.

Första stoppet var i Karlskrona, där vi hälsade på hos MediaBoom.

De gör också en sådan här snygg tidning.

Det gav oss inspiration och många nya idéer.

Men vår resa är inte deras resa.

Vi har vår egen att göra.

I vårt inre har vi förhoppningar om att nå väldigt långt. För liksom tidigare gäller att

Himlen är gränsen!

Christer Arvidsson

Du vill väl läsa fler nummer av

Snabel- Posten

Kontakta Snabel-@!

Se redaktionsrutan nedan

Helårsprenumeration kostar 150:-
inklusive moms

Redaktion

Jonas Bennemark; Magnus Hedman; Tati Palestro;
Johan Olsson Jonsson; Christopher Lundgren;
Erica Westerlund; Magnus Sjöqvist; Mattias Persson;
Carina Lemhagen; Josefin Tenefors; Natalia Georges;
Christer Arvidsson.

Layout & redigering: Christer Arvidsson



Snabel-@

Knivstagatan 6

753 23 Uppsala

018-727 40 03

snabel-a@uppsala.se

<http://medlem.spray.se/snabelauppsala/index.htm>

Ansvarig utgivare: Mari Hålen

Åmynningens DV 018-727 71 57

Tryck: Fenomentryck · X-O Graf Tryckeri AB

På gång

Fotoutställning på Stadsbiblioteket

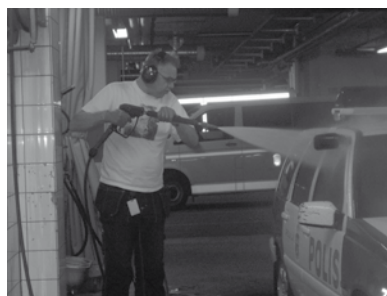


Foto:
Erica Westerlund

Under kulturveckan och veckan där på,
11 till 23 november 2008, äger utställningen
"Arbete pågår" rum vid Uppsala stadsbibliotek.
Det är Erica Westerlund från Snabel-@ som har
fotograferat i olika grupper inom Daglig verksamhet.
Syftet med utställningen är att visa vad man arbetar
med inom Daglig verksamhet.

Dessutom blir det ett bildspel om Snabel-Posten.

Christopher Lundgren

Innehåll

Senaste Nytt.....	3
Kanelbullens dag och test.....	4
Eric Gadd.....	5
Att jobba i Tierp.....	6
Kid Down.....	7
Grisbo.....	8
Överkonsumtion.....	10
Presidentval i USA.....	11
Strutsen.....	12
GUSB.....	13
Pelle Svarslös.....	14
Recensioner.....	15
Anna Lindh.....	16



Omslagsfoto: Monika Manowska

Arbetsdagarkonferens 2008 - om Eget val

Vad innebär Eget val

Eget val betyder att personer som vill jobba i daglig verksamhet kommer att få välja om de vill arbeta inom Uppsala kommun eller om de vill arbeta i ett privat företag som erbjuder daglig verksamhet. Förr har alla som arbetar i daglig verksamhet arbetat inom Uppsala kommun, men det ville regeringen ändra på och därför ska privata företag nu kunna erbjuda daglig verksamhet - med samma villkor som i kommunen. Såväl habiliteringsersättning, de pengar som arbetstagaren får för att den arbetar, och aktivitetsersättningen kommer att vara densamma oavsett var man arbetar. De personer som har behov av transport får, oavsett om de arbetar inom Uppsala kommun eller i ett privat företag, samordnad transport med hjälp av Uppsala kommun via Prebus. Som det ser ut nu (oktober 2008) har inget privat företag fått tillstånd att bedriva daglig verksamhet. Detta kan dock ändras då det även efter 1 november är möjligt för företag att ansöka om att få bedriva daglig verksamhet.

Regler i daglig verksamhet efter eget val

Alla som jobbar i daglig verksamhet har möjlighet att jobba kvar i kommunen efter införandet av Eget val.



Arbetsdagarkonferens på Nymans café

Med anledning av införandet av Eget val var det en arbetsdagarkonferens vid Nymans café den 3 oktober. Konferensen började halv nio då Referensgruppen hälsade alla medverkande välkomna. Därefter gav Carina Eriksson kort information om olika personer som skulle svara på arbetsdagarnas frågor. Bland inbjudna personer kom två biståndshandläggare och nämndemän bland annat.

Text och foto: Christopher Lundgren

Prova-på-dag

Söndagen den 5 oktober var det prova-på-dag på Fyrishov.

Det var mycket folk där.

Man fick prova olika saker.

Man kunde prova boxning, dans från Fyrisgården, bandy, spela spel, tipspromenad med mera.

Friskis och Svettis hade Prova-på-gympa.

Det var många utställare. En av dom var Daglig Verksamhet. De pratade om att när man slutar skolan kommer man till Daglig verksamhet.

Jag och Erica representerade Snabel-@.

Vi sålde tidningen Snabel-Posten.

Tati Palestro

Förändringar på redaktionen

Vi har fått en ny medarbetare på Snabel-Posten.

Sedan några veckor tillbaks jobbar Carina Lemhagen här.

Hon arbetade tidigare på huddagiset Skallet.

Hon tycker om att skriva dikter bland annat. Till detta nummer har hon skrivit en dikt om Hösten samt medverkar med en bokrecension

Hösten

På hösten kan det vara lite kallt ute

Men det kan vara fina dagar ändå

Fast det kan vara lite kallt ute

Man måste ha lite varmare kläder på sej

Det kan regna mycket ute på hösten

På hösten kan det bli storm ute

Bladen från träden ramlar ner på marken

Bladen på träden blir röda och gula innan dom ramlar ner på marken

På hösten måste man kratta alla löv

som har ramlat ner från träden

På hösten brukar man gå i skogen och plocka svamp

Det kan bli frost ute på hösten

På hösten brukar man inte vara ute

lika mycket som på sommaren

För det är kallare och det regnar mycket ute



Carina Lemhagen

MAT & DRICK

Kanelbullens Dag & Kanelbulletest

Text: Jonas Bennemark



Kanelbullens dag är en temadag man firar 4 oktober. Och med anledning av detta bestämde vi oss för att göra ett test av kanelbullar från några olika konditorier i Uppsala.

Vi valde ut fem olika caféer: Savoy, Ofvandahls, Güntherska, Landings och Fågelsången.

Kanelbulleboomen berodde på att svenskarna blev rikare. Samtidigt så fanns en generation husmödrar som hade tid att baka kanelbullar och andra bakverk till dignande kaffebord. Snäcka, giffel, vegabulle, klippt bulle, kringla och flera andra sorter.

Varje husmor satte en ära i att göra kanelbullar. Till männens och barnens glädje

Bagerierna hade redan bakat kanelbullar ett tag och 1952 kunde en kanelbulle i Allingsås kosta 10 öre styck. Idag kostar de minst en tia.

På 1960-talet började många kvinnor jobba och hade mindre tid att baka. Då istället köptes färdiga och så förenklade man kanelbullebakandet. Vetebrödsdegen kavldes ut, fyllningen ströks på sedan rullades den ihop till en "rulltårta" och skars i bitar. Snabbt och effektivt så hade man kanelsnäckor.

Savoy:



Kommentar: Bra kanelsmak
Ser lite tråkig ut
Pris 10:-

**BÄST
I TEST**

Ofvandahls:



Kommentar: Mest likt hembakat
Lite klen med kanel
Pris 9:-

Bäst utseende

Guntherska:



Kommentar: Degig,
Var är kanelen?
Pris 12:-

Landings:



Kommentar: Fel med russin i kanelbulle
Tar bort kanelsmaken. Mandel bara för utseendets skull
Pris 12,50:-
Dyrast

Fågelsången



Kommentar: Mycket kanelsmak
Lite torr
Pris 10:-

Bäst utseende

Bullpanel: Jonas, Josefin, Natalia, Christer, Johan och Christopher. Vi som inte åt men kollade bullarnas utseende: Magnus S och Mattias.

Här kommer ett recept på kanelbullar så att du kan baka dina egna kanelbullar:

20 bullar.

75 g smör
7 ½ dl vetemjöl
½ dl strösocker
2 krm salt
25 g jäst
2 ½ dl mjölk

Fyllning:
Ca 50 g rumsvarmt smör
2 msk strösocker
1 msk kanel

Garnering
1 uppvispat ägg
Pärlosocker

Gör så här

Skär smöret i tunna skivor och lägg det i en bunke. Tillsätt 7 dl av mjölet (spara ½ dl till utbakningen), socker, salt och jästen delad i mindre bitar. Värm mjölken till fingervärme, 37 grader, och rör ner den i mjölblandningen. Arbeta ihop degen tills den blir blank och smidig. Låt den jäsa under bakduk ca 30 min. Sätt ugnen på 250 grader. Ta upp degen på mjölat bakbord och knåda den lätt. Kavla ut degen till en rektangulär platta, ca 25x50 cm. Bred ut smöret på degplattan. Strö över socker och kanel. Rulla ihop från långsida till en rulle. Skär rullen i 20 bitar, ca 2 cm breda. Ställ bitarna med snittytan upp i pappersformar. Jäs bullarna under bakduk ca 30 min. Pensla bullarna med ägg och strö över pärlsocker. Grädda mitt i ugnen 6-8 min. Låt bullarna svalna på galler under bakduk.

KULTUR & NÖJE

Eric Gadd

Text: Jonas Bennemark

Namn: Eric Gadd

Född: 1965

Yrke: Sångare och kompositör

Senaste singel: Tvåhundratusen

Grammisar: 1990 och 1997 som årets artist,
samt 1992 som årets kompositör

Album

- * 1987 - Hello
- * 1989 - Hurra du lever pang du är död
- * 1991 - Do you Believe in Gadd?
- * 1993 - On Display
- * 1995 - Floating
- * 1997 - The Right Way
- * 1999 - Spirit
- * 2002 - Life Support
- * 2006 - Eric Gadd
- * 2008 - Stockholm står kvar men jag ligger



Foto: Monika Manowska

1. Hur var det att bli tilldelad priset för årets artist 1992?

Jag blev väldigt stolt förstås, men jag kände också en slags utmattning man kan känna när man jobbat väldigt hårt för något och man plötsligt når fram.

2. Vilken var din genombrotts-singel?

Det måste ha varit ”Do You Believe In Me” 1991.

3. Vad har du gjort mer än hållit på med musiken?

Jag har arbetat med rätt mycket olika saker, men längst inom konfektion. Jag jobbade några år på Gul & Blå.

4. Varför valde du att sjunga på svenska igen?

Det kändes roligt & inspirerande igen.

5. Varför tog det tre år sedan sen förra albumet kom ut?

Gjorde det? Det känns kortare... Jag gissar att det tar ett tag för mig. Jag hann ju få barn emellan förstås!

6. Hur beskriver du den nya skivan?

Inspirerad och funkig ; -)

7. Vad är roligast att sjunga på svenska eller engelska?

Det spelar ingen roll faktiskt.

8. Vilken är din bästa låt på nya skivan?

”Stockholm står kvar – men jag ligger”.

9. Vilken roll hade du i Djungelboken på Stockholms Stadsteater?

Jag skrev text & musik till dom musikaliska inslagen. Dessutom kan man säga att jag arrangerade på plats under repetition.

10. Kommer du jobba med någon ny teater?

Kanske, om jag känner ett kreativt samarbete med regissören.

11. Är det någon artist som du skulle vilja göra en duett med?

Flera stycken faktiskt, men helst Sly Stone

12. Brukar du läsa musik recensionerna i tidningen?

Njae... det händer, men det beskriver oftast den personens smak bara.

13. Vilken är din favorit låt på den nya skivan?

”Tvåhundratusen” tror jag.

REPORTAGE

Att jobba i Tierp

Text och foto: Erica Westerlund

I dag har jag åkt till Tierp för att intervju Tommy Engström som jobbar på Maskinteknik Mörk Aktiebolag



Hur många år har du jobbat där?

Jag har jobbat där i 4 år
Innan dess jobbade jag på Nelins frukt och grönt i Uppsala.
Men jag fick sluta där för att de hade nerdragning på personalen.

Min nästa fråga var hur det är att jobba på samma jobb som sin pappa.

Det är faktiskt inte så farligt att jobba på samma företag som sin pappa men ibland blir det jobbigt tycker jag.

Trivs du här på arbetet?

Ja det gör jag, man får varierande uppgifter, det är allt från att köra maskiner, städa verkstan. Det är olika saker man får göra, det är roligt. Mest är det innearbete.

Hur många är ni som arbetar här?

Just nu är vi 9 st. som jobbar här, men det kan skifta lite, ibland kommer det lite extra folk hit och jobbar.

Vad har du för arbetstider?

Mina tider är 7-16 men det kan variera så det kan bli längre. Ofta blir det så att man inte går hem när man slutar.

Vad är det första du gör när du kommer till jobbet på morgonen?

Jag börjar med en kopp kaffe, så klart, det är det viktigaste på hela dagen,
Sen så går jag och startar upp alla maskiner för att de måste värmas upp ett tag. Under tiden jag väntar, så tar jag det lite lugnt.
Den som kommer först ska starta upp alla maskiner så att de är klara.

Hur fick du det här jobbet?

Det var så här, att när jag slutade på Nelins, så hade jag gått hemma några dagar. Min far tyckte att jag bara klättrade på väggarna, och inte gjorde så mycket nytta, så han tyckte att jag kunde komma och städa lite, och göra nåt annat än att vara hemma. Sedan pratade dom med kommunen och då blev jag kvar här, och jag trivs väldigt bra här.



Sedan frågade jag om han ville jobba kvar på företaget i framtiden

Han sade det är ju självklart att han ville det.

Det finns fortfarande mycket för mig att lära, det är allt från att vi gör legoarbeten och andra produkter till olika företag som kan ringa och beställa.

Hur trivs du med dina arbetskamrater?

Ja det är självklart att jag trivs med dem, vi brukar ha vattenkrig ibland, men egentligen får vi inte ha det för maskinerna skulle bli förstörda, men det är skoj att ha det ändå.

Sen frågade jag några andra frågor som inte hade med jobbet att göra:

Vilken är dina favorit-rätter?

Jag tycker väldigt mycket om pannkakor, och så är det självklart falaffel.

Vilka är favoritintressen?

Att cykla tycker jag om, och så sitter jag mycket vid datorn.

Jag är ute och promenerar väldigt mycket.

Jag sysslar väldigt mycket med politik, och är aktiv i Socialdemokraterna.

Vilket är ditt favorit-djur?

Jag tycker väldigt mycket om katter.

Vad tror du att du gör om 10 år?

Jag hoppas på att jobba kvar här och lära sig mer om yrket och sen hoppas jag har hälsan kvar.

Om du skulle vinna en miljon på lotto, vad skulle du göra med alla de pengarna?

Det första jag skulle göra är att ringa och boka en utlandsresa till Australien

KULTUR & NÖJE

Kid Down

Text: Jonas Bennemark

Kid Down

Punk Pop band från Åmål

Medlemmar: Eric Höjden (sång/gitarr), Jens Kristian Skjervik Anundsson (sång/gitarr), Kristoffer Ljung (sång/bas), David Bergström (trummor)

Debut album: And Noble Art Of Irony 2007

Fick året MySpace pris på Rockbjörnen 2008



Foto: Emma Svensson

När bildades bandet?

Vi bildades 2001 redan. Vi har hållit på ett tag nu, men vi har haft samma medlemmar i alla fall

När kom er första skiva?

Vi släppte en liten EP 2003 med fyra låtar. Sen så gjorde vi en till EP med fyra låtar 2005. 2007 släppte vi albumet "And The Noble Art Of Irony".

Hur var det att få Årets MySpace-Pris på Rockbjörnen?

Det var faktiskt bland det roligaste jag har varit med om i hela mitt liv. Jättekul att få den här bekräftelsen från så många människor. Det var ju folk som röstade på oss. Det var verkligen en bekräftelse att man har gjort någonting bra. Folk gillar det man gör. Och att sen få spela på Rockbjörnen-galan var helt otroligt. Det är någonting man inte är med om så ofta.

Var det genom MySpace som ni fick många fans?

Både jag och nej. Vi har varit ute och spelat jättemycket. Vi har säkert gjort långt över 200 gig, runt om i Sverige och Europa. Kombination att vi har varit ute och spelat, och genom Myspace har vi fått många fans. Och sen har vi haft väldigt bra låtar också som vi har levererat på ett bra sätt tror jag.

Vilka festivaler tycker ni var bäst i sommar?

Hultsfred var väldigt bra, där spelade

vi. Sen spelade vi på en festival i Kristianstad som hette Tivoli Rock det var jätte överraskande bra. Men Hultsfred framför allt.

Har ni tältat på någon festival?

Ja vi har åkt på festivaler privat, vi har varit på flera festivaler. Men när vi är ute och spelar så brukar vi inte tälta, för man har ju så många grejer med sig då så det går inte.

Hur träffades ni och när bildades bandet?

Vi är fem barndomskompisar. Jag, Christopher och Jens är lika gamla och vi träffades när jag gick i skolan. Vi ville börja spela i band och testa lite med varann och sådär och det funkade bra. Sen så träffade vi David som spelade trummor med oss. Vi är från samma stad. Vi är från en liten stad som heter Åmål. Alla som spelar musik känner varann liksom. Vi har samma musikaliska referenser, vi tyckte om likadan musik helt enkelt.

Hur beskriver ni eran musik?

Förut har det varit i nån form av EMO, men det är inget vi känner att vi tillhör så jättemycket längre. Nu är vi något sorts punkpop liksom.

Hur fick ni skivkontrakt?

Det var just genom att vi var ute och spelade ganska mycket och så har vi gjort några bra låtar. Vi ligger på ett bolag som heter Burning Heart.

Hur tar ni er till era spelningar och vad lyssnar ni på för musik själva?

Vi är sex stycken när vi är ute och spelar. Vi har en minibuss som vi åker runt med.

Just nu lyssnar vi bara på modern musik; R'n'B & hiphop. Varför vet vi inte, annars så är vi gamla punksnubbar från grunden liksom. Vi har lyssnat på allt som kom på 90-talet och amerikanska vågen och sådär. Det är där vi kommer ifrån liksom. Det är insidan.

Hur är det att vara förband till Sugarplum Fairy?

Det är jättekul. Vi spelade första spelningen igår tillsammans med dom. Jag tror att den kan bli en riktig trevlig turné. Det verkade vara riktigt trevliga snubbar. Det är jävligt schysst.

Ni kommer från Åmål, har ni sett Filmen Fucking Åmål?

Det är klart. Det var det första man såg när den kom.

Vad gör ni själva när ni inte är ute och turnerar?

Vi har ju jobb också än så länge. Vi försöker kombinera det med att vi är ute och spelar och det är inte alltid det lättaste, men alla jobbar mer eller mindre med olika saker i alla fall.

När kommer er nya skiva?

Nya skivan släpps 22 oktober. Det blir jättekul att se vad folk kommer tycka om den.

REPORTAGE

Grisbo

Text: Magnus Hedman & Christopher Lundgren

Foto: Magnus Hedman

Grisbo, även kallat Gräsbo, är en gammal gård där det har bott folk sedan medeltiden. Förr i tiden var jakten människornas levebröd för att de skulle kunna få mat. De bodde i skogen, i kojor och grottor. Det har ju ändrats en hel del sedan dess. Tiden gick och innan Börje och Mary tog över gården år 1977 ägdes den av ett skogsbolag vid namn Riddarhytte Aktiebolag som i sin tur ägdes av Uddeholmsbolaget.

Husen på gården Grisbo

På gården har det funnits flera hus, vissa av dem står fortfarande kvar. Det äldsta bevarade huset är bostadshuset, även kallat mangårdsbyggnaden. Förr i världen var den byggnaden en lada där det förvarades foder som korn, havre och andra sädesslag. Man använde havre och korn till djurfoder. Man skilde på det djuren skulle ha, som kallades fodersäd, och det människorna skulle ha till mat, som kallades brödsäd.

Det hade bott folk på gården tidigare så långt tillbaka som på 1600-talet. Det är dock oklart om vem som var den första personen som bott på Grisbo. En del forskare tror att det var en herre som vid namn Anund Gris, som var bergsman och ägde skogar där omkring, är upphov till namnet Grisbo. Gården har också kallats för Gräsbo eftersom det fanns bönder som kom dit längre söder ifrån och som hade gården till sommarställe för att skörda hö eller gräs. Dessa bönder uttalade ordet gräs på dialekt "nu skall vi gå och hämta gris" sa de. Det blev samma sak antingen om det var mannen Gris eller om det var gräs.

Den familj som bodde på gården innan Börje och Mary tog över den tyckte inte om att det hette Grisbo. Kvinnan i huset var mycket angelägen om att man skulle kalla gården för Gräsbo eftersom barnen blev mobbade i skolan. De bodde i Grisbo, de var grisar och det gillade de inte.

Förutom bostadshuset finns flera andra hus. Lillstugan är det yngsta huset vilket troligen är byggd på 40- eller 50-talet. Ett annat hus, som ser ut som ett större torp, är den gamla huvudbyggnaden och bostadshuset som också kallades mangårdsbyggnaden. Byggnaden har också byggts ut vid flera omgångar. "Dels är den förlängd och dels har den fått en övervåning" säger Börje.



Ett hus från förr

Resterna av gamla hus

Det har framkommit att det fanns tre hus uppe på kullen (som idag är fullväxt), där tre familjer som bodde. Ett av dessa var bostadshuset vilket fanns kvar när Börje och Mary kom till gården. De köpte gården år 1977 men var redan där år 1960. Då fanns det ytterligare ett hus, en loftbod, på samma kulle. Den användes innan Grisbo hyrdes ut av dåvarande ägaren Riddarhyttebolaget och de hade lovat en ortsbo att han skulle få riva bort den och bygga upp den på hans sommarställe. Men det syns tydligt var den har stått.

På gården bor också ett av Börjes och Marys barn, Göran, i ett hus där han tillsammans med sin familj bor, de byggde huset år 1988. Långt innan dess betade kor på marken där huset står idag. Det finns förmodligen bevarade kartor och ritningar av husen i bolagets arkiv vilket finns i Landsarkivet i Karlstad.



En gammal stuga med tillhörande matkällare

Arbeten vid sjön Lillsvan



Omkring hundra meter från gården ligger sjön Lillsvan där man kan se resterna av gamla hus. Vissa rester kommer från hus som troligen är ifrån medeltiden. Man vet dock inte så mycket om dessa hus, men de kan antingen ha varit enkla båthus eller så har det varit timmerhus som de som arbetade vid sjön bodde i. På den tiden tog man upp sjömalm från sjöbotten. Arbetarna bodde troligtvis inte på gården utan kom troligtvis från Kolsva. "Man gick ju inte hem varje om man kom från Kolsva" säger Börje, "Om arbetsdagen var 10 timmar så gick man ogärna två mil för att komma hem, utan då var man ju tvungen att övernatta". När det var vinter och tjock is på sjön högg arbetarna en stor vak. De använde sedan så kallade rakor, ett redskap som bestod av en granstam på 7 till 8 meter lång, och såg ut som en bredare kratta. Arbetarna drog den på botten så de kände klumpar som de släpade till vakens mitt. Sedan användes ett annat redskap för att få upp malmen på isen med. Sjömalmen smältes troligen i någon slags smältugn. Vid Röda jorden smältes ett kilo. I Karmansbo smälte man 150 kilo åt gången, i Kolsva smälte man 10 000 kilo, i Oxelösund 70 000.



Redskap från äldre tid



En lada som förr varit spannmåls- och sädesmagasin

Avslutning

Ni har läst en tidningsartikel baserad på en intervju med Börje Gustafson 31 juli år 2008. Personligen har jag ingen aning om det anses framfusigt att skryta litet om vår gemensamma artikel och säga: vi är mycket nöjda med vad vi just presterat. Även om jag gjorde "hästgörat" (huvudarbetet) med att lyssna och skriva av vad Börje Gustafson säger, och min morfar kan konsten att hålla låda, vilket innebär att om man frågar någonting från förr så är svaren oftast en aning längre än själva frågan. Christopher har gjort sitt för att denna artikel blev så bra som möjligt genom att komma med råd, tips och korrigeringshjälp.

Jag kan dock inte riktigt ta åt mig förtjänsten av artikeln i sin helhet, det vore omoraliskt, okamratligt samt strider mot mina principer hur man skall behandla vänner på. Min käre vän här har arbetat minst lika hårt med artikeln som jag, även om huvudarbetet är mitt, så är merparten av förtjänsten för hur bra artikeln blev ändå hans. Det säger jag att när vi arbetar ihop med ett skrivprojekt blir det alldeles förträffligt. Grisbo har rötter som sträcker sig åtminstone sex hundra år tillbaka i tiden. Vi kände till att det har stått hus från sexton- och sjuttonhundratalet uppe i Grisbo, men vi, eller i varje fall jag, hade ingen aning om att det var verksamhet och malmframställning så tidigt som på fjortonhundratalet.

Grisbo är som att komma till ett museum, det har jag alltid tyckt. Om man går uppför kullen där mangårdsbyggnaden ligger och går bakom denna, ligger det ett stycke längre ned en väg som går till en redskapsboden, då kommer vi in i själva museet och kan förundras över allt som finns där. Bland annat står en motorcykel och på väggen hänger ett betsel.

Jag säger er varje gång jag kommer till Grisbo (morfars sommarhus) är det som all stress man känner i storstan rinner av mig. Speciellt vid de tillfällen jag går ut på bryggan, vilket jag gör direkt jag kommer till Grisbo. Det är som vattnet renar mig på något sätt. Det är en smula magiskt med det hela tycker jag. Grisbo har så mycket jag älskar och så mycket omspunnen historia att berätta om. Det är som att husen utan att säga något liksom säger: vi har mycket att berätta om du vill lyssna. Husen, miljön omgivningen är tre viktiga kort i historiens kortlek.

Magnus Hedman

Överkonsumtion

Text & Foto: Christopher Lundgren

Svenskarna konsumerar mer än någonsin

Egentligen började ökningen av konsumtionen redan på 1940-talet då vi började få det bättre efter andra världskrigets slut. Svenskarna började få en bättre standard. Bland annat så öppnades större matbutiker då de små handlarna som småningom fick slå igen. Från 1980-talet har konsumtionen ökat kraftigt i Sverige. Både vad gäller mat och elektronik. Svenskarna äter både mer mat och mer onyttig mat vilket kan leda till hälsoproblem. Till exempel äter man mer ”skräpmat” som pizza, hamburgare och kebab på uteserveringar och på snabbrestauranger än för några år sedan - och går man tillbaka mer än 30 år fanns knappt skräpmat i Sverige.

Överkonsumtionen kan bidra till olika saker

Överkonsumtion är - oavsett om det rör sig om för mycket mat eller om det rör sig om för mycket användande av elektronik - ett hot mot folks hälsa. Bland annat så kan barn som lever i familjer med överkonsumtion bli närsynta vid äldre ålder. Om barnen också äter fel mat - och i för stora mängder - kan det leda till att barnen blir överviktiga.

Eftersom många familjer med överkonsumtion också har mycket tekniska saker sitter allt för många barn för lång stund vid datorn eller TV:n istället för att göra aktiviteter utomhus. Fler TV-kanaler gör ju inte saken bättre heller, för då har barnen fler kanaler att välja bland och då sitter barnen - och i vissa fall även föräldrarna - för mycket vid TV:n. Jag vill också poängtera att man inte behöver sluta helt med datoranvändandet och att titta på TV, men att man bör minska en aning med sådana saker. Faktiskt kan överkonsumtion även leda till fattigdom eftersom folk köper så mycket grejer och inte tänker på ekonomin. De tänker någonting i stil med att ”jag har pengar så jag kan unna mig lite mer mat”. Detta leder till att dessa personer sedan får en allt sämre



ekonomi och kanske behöver låna pengar från banken eller ta SMS-lån vilket betyder att man skickar ett textmeddelande från sin mobiltelefon till en bank och då får man låna önskad summa (någonstans mellan 1000 och 3000 kronor).

Om man tänker på hur framtiden kommer att bli kommer förmodligen ännu fler människor att överkonsumera än vad man gör idag, om människan inte har blivit vettigare. När man tänker i dessa banor blir i alla fall jag orolig eftersom många inte tänker lika förnuftigt idag som man gjorde för femtio år sedan. Vi får se vad som händer med framtidens människor och om överkonsumtionen minskar eller om den tyvärr ökar, det beror helt på hur framtidens människor är.

Saker som bidrar till överkonsumtion

Anledningarna till att många överkonsumerar nu för tiden är flera.

- Bra ekonomi i början av 2000-talet har gjort att familjer har haft råd med mer mat och flera TV-apparater och datorer vilket sätter dem i kategorin ”Överkonsumerande personer”.
- Bekvämlighet är en anledning. Istället för att tänka igenom sina köp och att köpa bra mat så är man bekväm och köper lyxmat, god mat men som är onyttig samt skräpmat.

Valet i USA 2008

Text: Magnus Sjöquist

Så var det valcirkus i USA igen, det skrivs det mycket om även i Sverige. Barack Obama kan bli USA's första president som är vad som oftast kallas afro-amerikan (sedan tror inte jag att man kan dela in i svart och vitt, jag tror att vi har mer likheter), det ger en extra spänning. Förutom Obama känns det som vanligt - stora valkampanjer, bidrag från stora företag, med mera. Republikanernas kandidat heter John McCain.

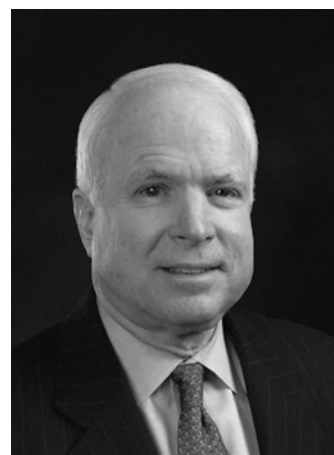
Enligt en undersökning som gjordes ansåg väljarna att jobb och ekonomisk tillväxt var viktigast, följt av kriget i Irak och sjukvården. Terrorism kom först på femte plats, och Iran som har målats upp som ett hot kom först på åttonde plats tillsammans med utrikespolitiken. Senaste undersökningen, gjord den 29:e till 31:a augusti visade att väljarna brydde sig mest om ekonomin, Irakkriget kom på tredje plats. Vilken plats kriget mot terrorismen kom stod inte att läsa.

Obama anser att man ska gå hårt åt dem som agerar oärligt vid val samt att ge väljarna tillräckligt med information. Han kommer att ta hem trupperna från Irak. Det kommer enligt Obama inte att byggas fler militärbaser i Irak. Det kommer enligt honom finnas trupper kvar för att skydda diplomater. Ifall han skulle vinna skulle det satsas mer på diplomati. När det gäller sjukvård vill han bland annat att alla barn ska ha sjukförsäkring.

När det gäller vad Republikanerna anser på samma frågor kan jag inte se att John McCain har någon plan för att det ska bli ett rättvist val. Då det gäller Irak tycker han att USA's trupper ska stanna kvar i Irak till Irakierna själva kan leda sitt land och skapa sin egen säkerhet. Angående sjukvård vill han att man ska ha en så kallad tax credit. Summan skulle bli 25 dollar per person och 5000 dollar per familj. Familjen skulle kunna välja vilken försäkringsbolag som passar dem bäst och pengarna skulle gå dit.



Barack Obama



John McCain

Det tragiska med USA i detta fall är att de har två dominerande partier. Partierna (Demokraterna och Republikanerna) står till höger om de svenska. De Gröna verkar bäst, men efter åtta år med Bush jr verkar deras chans vara minimal. Green Partys presidentkandidat heter för övrigt Cynthia McKinney och vicepresidentkandidaten heter Rosa Clemente. Angående de tidigare beskrivna frågorna vill de att källkoden till valmaskinerna ska vara öppen för alla då de menar att den har varit hemlig hittills vilket enligt dem har bidragit till valfusk. Vidare anser de att det ska finnas ett papper som visar att den som har röstat verkligen har fått sin röst hörd. Om kriget i Irak vill de ha ett omedelbart tillbakadragande av trupperna och de företag som har fått kontrakt där. De vill ta bort allt spenderande av pengar till krig samt är emot ett krig med Iran. Sjukvården ska bland annat vara till för att handikappade ska kunna utveckla sin potential som människor. Man vill stödja community based program som hjälper patienter som inte är inskrivna, med mera.

Hur ska USA ta sig ur denna nuvarande soppa? På något sätt känns det som att det måste till ett parti som har en plan för att förbättra sjukvården för de fattiga, höja bostadsstandarden för dem som har det dåligt, som satsar på miljön, med mera. USA's två stora partier tror inte jag är villiga att satsa på det mer än i teorin då de riskerar att stöta sig med deras bidragsgivare (storföretagen). För en utvidgad demokrati krävs ett parti som kan utmana de två och som har en plan för att minska USA's demokratiska underskott.

Strutsen

Text: Mattias Persson

Strutsen är världens största nu levande fågel.

Strutsar blir oftast cirka 50 år gamla. De kan dock bli ända upp till 70 år.

De väger oftast runt 110 kilo (mellan 93 och 130 kilo). Hanarna är svarta och vita, medan honorna är bruna. Vuxna hanar blir omkring 2,25 meter höga, och honorna något mindre (omkring 1,85 meter).

Strutsar kan inte flyga, men de springer mycket fort. De har en max-fart på 65 kilometer per timme, det är lite snabbare än vad en bil får köra i en stad. De kan också sparkas riktigt hårt, och det finns exempel på att en struts har sparkat ihjäl ett lejon!

Strutsens vetenskapliga, Latinska, namn, *Struthio camelus*, betyder sparv-kamel.

Det kommer av deras utseende, de liknar den främre delen av en kamel.

Det var Carl von Linné som kom på detta namn år 1758.

Det finns bara en art av struts, men den brukar delas upp i fem olika sorter, eller raser, som från början fanns på olika ställen i Afrika.

(En av dem fanns i Arabien, men den har blivit utrotad.)

Numera finns dock strutsarna lite varstans i världen, eftersom de föds upp på farmar, för att vi människor vill få kött, fjädrar, läder och ägg från dem.

Ibland händer det att strutsarna rymmer från en farm, och därför finns det "vilda" strutsar i till exempel Amerika. Strutsar tål ganska mycket variation i klimatet. Därför kan man föda upp dem lite varstans i världen, också här i Sverige.

I Afrika lever strutsarna på savannen, de stora grässlätterna. De brukar leva tillsammans med zebbor och andra gräsätare, som kan hjälpa dem att upptäcka faror, som lejon.

Att strutsen skulle gömma huvudet i sanden, som man ofta ser i serier, är bara en myt. De kan lägga sig platt på marken, det är sant, men de gräver inte ner sig. Förmodligen beror denna seglivade myt på att strutsarnas hals har samma färg som sanden, så när de lägger sig ner, så syns inte halsen.

Strutsar äter mest frön och andra växtdelar, men de fångar också insekter, små ödlor och annat.



Foto: Rei

Eftersom strutsarna är fåglar, och fåglar inte har några tänder, så sväljer de små stenar som hjälper dem att krossa maten i magen. Det är välkänt att strutsar äter det mesta, även sådant som egentligen inte är mat, vilket nog har med stensväljandet att göra. Exempel på sådant som strutsar kan svälja om de får möjligheten är ringar, nycklar, hänglås, småmynt, kameror, klockor och mobiltelefoner.

Det är framför allt strutsar på farmar som äter sådana människotillverkade saker. Det är inte alltid som en struts som svalt människotillverkade föremål överlever. Till exempel, om en struts sväljer en krossad flaska, så får den magen uppskuren och dör. Därför måste man vara mycket försiktig, så strutsarna inte får tag på sådana saker, när man besöker en strutsfarm.

Strutsarna lägger de största äggen av alla fåglar. Äggen är 15 centimeter långa och 13 centimeter breda. De väger 1,4 kilo. Att lös-koka ett struts-ägg tar cirka 45 minuter.

På gång



Labanskolan
sätter upp
Ronja Rövardotter
Premiär
11 november 9.30
Boka biljetter på
018-50 50 70

KULTUR & NÖJE

ORKESTERN GUSB

Text: Johan Olsson Jonsson
Foto: Privat



GUSB är en blåsorkester med unga och lite äldre medlemmar som är med och spelar i denna orkester. GUSB grundades 1969. Jag har spelat i orkestern sedan hösten 2007.

Vi repar på onsdagar i Österledskyrkan, en missionskyrka som ligger i Gamla Uppsala på Regins Väg 1, i villaområdet som ligger en bit ifrån Gamla Uppsala högar. Vi har haft några gudstjänstspelningar och konserter.

Eftersom jag är intresserad av att få veta lite mer om orkestern tänkte jag intervjua orkesterledaren som heter Marit Strömberg. Nu till jul skall hon tyvärr sluta som dirigent och då kommer det en ny dirigent och tar över repetitionen.

Vi har varit mer än 20 medlemmar som är med och spelar, men nu i höst är vi några färre än vi brukar vara. Vi brukar spela olika låtar och det är lite blandat jazz, popmusik och marscher. Och psalmer vid gudstjänster. Vi brukar spela jullåtar när det är adventskonsert och när det är vårkonsert spelar vi sommarlåtar. Ibland har vi haft konsert tillsammans med några andra orkestrar och några gånger har vi haft en kör som har sjungit med när vi har spelat.



Varför heter orkestern GUSB?

GUSB är en förkortning där G står för Gamla och U står för Uppsala, S står för Symphonic och B står för Band. Så Gamla Uppsala Symphonic Band. Och Symphonic Band betyder att det är en blåsorkester.

Hur länge har du jobbat som orkesterledare och dirigent för GUSB i Österledskyrkan?

Det har jag gjort i sju år.

Hur kom det sig att du blev orkesterledare och dirigent?

Jag tyckte att det var väldigt roligt med musik och sen så sökte jag musikgymnasium. Efter det sökte jag till musikhögskolan och så kom jag in. Och där lär man sig att bli orkesterledare.

Gick du någon speciell utbildning för att bli orkesterledare och dirigent?

Det var av den musikhögskoleutbildningen. Det är en fyraårig utbildning, just jag gick i Arvika på Ingesunds musikhögskola.

Har du lett någon orkester förut innan du ledde GUSB?

Ja, jag ledde några orkestrar när jag jobbade i Tibro bland annat.

Hur många spelningar har ni om höstterminen och vårterminen?

Jag tror att det brukar vara ungefär fyra stycken per termin.

Om du inte leder GUSB vad gör du då och går du själv på någon konsert?

Ja när jag inte leder GUSB då blir det att jag spelar själv. Jag spelar lite trombon och lite renässansinstrument och sjunger lite grann. Och ibland går jag på konserter, ja det gör jag.

Jag fick veta att du har haft problem med en arm, hur länge har du haft det?

Ja, jag har haft problem med min högerarm. Den är överrörlig kallas det för. Det betyder att armen vill gå ut led ibland. Det har jag haft sedan jag var barn egentligen och det har blivit värre på sistone.

Hur känns det att sluta nu till jul?

Jag tror att det blir bra. Jag kommer att sakna en del saker men jag känner att det är ett slut.

Kommer du och sakna mig och orkestermedlemmarna?

Absolut, det tror jag.

Vilka planer har du för framtiden om du skall leda GUSB eller om du skall göra något annat?

Ja, jag kommer inte att leda GUSB i vår utan det gör någon annan. Och jag har faktiskt inte bestämt riktigt vad jag ska göra. Utan vi får se vad jag hittar på.

KULTUR & NÖJE

Pelle Svarslös

Text: Magnus Hedman & Jonas Bennemark

Foto: Christopher Lundgren

Radio Uppland- på Pelle Svanslös hus

Onsdagen 15 oktober var vi från Snabel-Posten på besök på Pelle Svanslös hus för en radioinspelning som publik på frågesportprogrammet Pelle Svarslös.

I stolen satt domaren Lasse Eriksson som rättade svaren och hade ordning på poängen. Sen var det en som ställde frågorna, Jacke Sjödin, till dom två lagen, som var Oppositionslaget mot GUC Grafiskt Utbildningscenter. Det var roligt att vara publik och det var en bra tävling där man skulle trycka snabbast på knappen när man kunde frågan. Förra årets segrare var GUC.

Här är lagen som tävlar i år:

Kvartsfinal 1 6 November
Oppositionslaget – GUC Grafiskt Utbildningscenter

Kvartsfinal 2 11 November
Almänna Sången – Storstora IBK

Kvartsfinal 3 13 November
Text och Dekor – Heby Kommun

Kvartsfinal 4 18 November
Granföräldrarna på Hallsta Pappersbruk – Ortopederna på Ackis

Semifinal 1 20 November

Semifinal 2 25 November

Final 27 November

Programmen sänds i
Radio Uppland
kl 17.00-17.30

Producent för denna tävling var Sofia Kottorp.

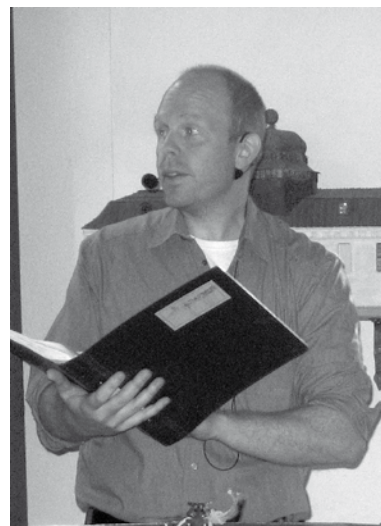
Bland frågorna var till exempel att programledaren Jacke Sjödin och domaren Lasse Eriksson spelade upp två låtar med två felaktiga ord i vardera låt.

Mina egna reaktioner

- Jag tyckte det var väldigt lätjo att varit med som publik till en radioinspelning. Jag tyckte domaren Lasse Eriksson var helfestlig och kunde knappt sitta still i stolen eftersom hans skämt liksom smittade av sig på publiken mig inräknad så alla satt mer eller mindre och småskratade mest hela tiden. Det var en lyckad start på morgonen. Hela tävlingen pågick i en halvtimme, den roligaste halvtimmen jag haft sedan plugget.

- Mina reaktioner angående denna radioinspelning är allt igenom goda. Man mötte som sagt en del kändisar som Lasse Eriksson och en del andra jag inte lagt på minnet, men som bidragit till publikens trivsel.

- Radio Uppland var där och bandade denna inspelning som skall sändas 6 november. Vidare tycker jag som så att skulle jag få tillfälle att gå på en liknande inspelning skulle jag inte tveka en enda sekund.



Jacke Sjödin var programledare



Vi är på väg till en radioinspelning av Pelle Svarslös vid Pelle Svanslös hus.



Lasse Eriksson var domare



Det ena laget var Oppositionslaget och det andra laget var G. U. C

RECENSIONER

MÅNADENS SKIVA



**Those Dancing days:
In Our Space Hero Suits**

@@@@

Bästa spår: Home Sweet Home

Those Dancing Days har nu hunnit bli väldigt populära sedan MySpace och första EP:n Those Dancing Days. Dom har spelat på massor av festivaler. Nu i oktober så ger dom sej ut på en lång utlandsturné med start i Berlin. Två av deras tidigare hits "Hitten" och "Those Dancing Days" finns självklart med på deras debutalbum. Skivan börjar med ett kort intro innan "Falling Fall" drar igång med synth och trummor. Men så innehåller också deras nya skiva 9 nya låtar. Deras nya skiva är som discopop. Det är klapp klapp, gitarrieff och Ishockey som gäller för tjejerna på den nya skivan. Jag blir lika imponerad som när deras EP-skiva "Those Dancing Days" kom ut tidigare i år. Men jag tycker att deras debutalbum är klart mycket bättre och är ett bättre köp att ha i skivsamlingen. Låt 9 "Duet Under Waters", som handlar om ishockey, är en väldigt bra låt som sitter i skallen och som man blir glad av. Deras skiva passar perfekt till Disco och fester.

Jonas Bennemark

MÅNADENS FILM



Wall-e

@@@@

Wall-e är en liten robot, som har lämnats kvar på jorden, när människorna lämnar planeten på grund av miljöförstöring.

En gång i tiden fanns det flera robotar som han, med med tidens gång (sju hundra år!) har de andra gått sönder, och nu är han ensam kvar. Robotarna skulle städa upp på jorden, så att människorna kan återvända.

En dag kommer en rymdsond som sänts ut av det skepp, där människorna är. Wall-e ser sonden och blir "förälskad" i den.

Filmen handlar om vad som händer sedan..

Handlingen är lite tunn, men filmen är väldigt vacker, speciellt i början.

Man kan inte annat än älska den lilla roboten Wall-e.

Filmen kommer från samma filmbolag, Disney/PIXAR, som filmerna Cars (Bilar) och Hitta Nemo, som kom för några år sedan.

Mattias Persson

MÅNADENS BOK

**Gömda
Liza Marklund**

@@@@

Boken handlar om Mia Eriksson och hennes familj. Det som står i boken det har hänt på riktigt. Mia träffar en man som hon blir förälskad i, och hon förlovade sej med honom och dom får en dotter tillsammans som heter Emma. Men sen spårar det ur och han misshandlar henne och hotar henne och våldtar henne. Sen träffar Mia en annan man och gifter sig med honom och hoppas det blir bättre men det blev inte bättre efter när dom två hade gift sig då fortsatte han ännu mer. Så Mias familj måste bo på hemlig adress men han hittar Mia hennes familj alltid efter ett tag. Så dom måste flytta många gånger.



Men sen tillslut måste Mia och hennes familj lämna Sverige för att få vara i fred från honom.

Jag tycker att boken gömda är mycket bra och spännande för man får höra hur andra människor har det.

När jag läste gömda då var den så bra att man ville läsa hela boken på en gång.

Boken Gömda tycker jag att man ska läsa.

Carina Lemhagen

IN MEMORIAM

Anna Lindh

Text: Tati Palestro

Ylva Anna Maria Lindh.

Född 19 juni 1957 i Enskede, Stockholm.



Foto: Towpilot

Anna Lindh mördades 11 September 2003 i affären NK, Stockholm. Det är nu fem år sedan.

Hon arbetade som svensk politiker och riksdagsledamot 1982-1985 och 1998-2003 var hon utrikesminister.

Hon gifte sig 1991 med Bo Holmberg och fick 2 söner.



Foto: Gabriel Ehrnst Grundin

Mina åsikter om det

Den 11 September 2003 var jag i skolan.
Vi skulle börja med våran lektion.

Då sa rektorn i högtalaren att vi skulle ha en tyst minut för att Anna Lindh gick bort kl 05.40.

Sen när jag sluta skolan då jag gick hem köpte jag tidningen. Där stod det att hon hade gått bort.

Det var hemskt. På nyheterna sa dom varje timme att hon hade gått bort.

Stort tack till våra sponsorer

FB Företagarnas
Revisionsbyrå
Revision i Uppsala AB
www.fbrevision.com

CAFE BAR®

Kennel Hellas Borderterrier
Med rasen sedan 1982.
Valpar planeras i vår.
Tel.018-369396
www.kennelhellas.com

4SOUND UPPSALA
Vi säljer nya & gamla instrument
Kungsgatan 46 Tel.018-130309
www.4sound.se

XE graf
TRYCKERI AB

**GRAFISKA
FENOMEN
TRYCK**

Vill du vara med och sponsra oss?
Kontakta Snabel-@!